

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 150/2020
28.05.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца Универзитета у Приштини, са привременим седиштем у Косовској Митровици, против туженог Висока економска школа струковних студија из Пећи, са привременим седиштем у Лепосавићу, ради повраћаја зајма, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Вишег суда у Лесковцу и Привредног суда у Нишу, на седници одржаној 28.05.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, стварно је надлежан Виши суд у Лесковцу.

Образложење

Основни суд у Лесковцу, решењем П 3767/18 од 23.05.2019. године, огласио се стварно и месно ненадлежним за поступање у овом предмету и одлучио да по правноснажности решења списе предмета уступи Привредном суду у Нишу, као стварно и месно надлежном суду за поступање у овом предмету. У образложењу је указао, да су у конкретној ситуацији парничне странке привредни субјекти и предмет спора новчано потраживање у износу од 9.349.172,80 динара, па да се ради о привредном спору, због чега је на основу члана 5. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава, одлучио као у изреци.

Привредни суд у Нишу, решењем П 654/19 од 12.11.2019. године, огласио се стварно ненадлежним за поступање у овом предмету и одлучио да по правноснажности решења, списе предмета уступи Вишем суду у Косовској Митровици, као стварно и месно надлежном суду. У образложењу је указао, да није надлежан за поступање у овој парници, с обзиром на то да се ради о спору између два правна лица од којих ниједно нема статус привредног субјекта, па да је за поступање у овом предмету стварно надлежан суд опште надлежности. Затим, како је означена вредност предмета спора у износу од 9.349.172,80 динара знатно изнад динарске противвредности 40.000 евра на дан подношења тужбе (по средњем курсу НБС од 115,6744 динара за један евро на дан 29.09.2014. године) и да иста омогућује изјављивање ревизије, сагласно одредби члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, а да је на основу одредбе члана 23. став 1. тачка 7. Закона о уређењу судова, а у вези одредби члана 12. и 17. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава, стварно и месно надлежан за поступање у овом предмету Виши суд у Косовској Митровици.

Привредни суд у Нишу, уз допис П 654/19 од 21.01.2020. године проследио је списе предмета Вишем суду у Лесковцу, из разлога што је обавештен о одлуци в.ф. председника Апелационог суда у Нишу Су I-1 23/18 од 16.04.2018. године, у вези са привременим преносом надлежности Вишег суда у Косовској Митровици на Виши суд у Лесковцу.

Виши суд у Лесковцу, уз допис 3/2020 од 05.02.2020. године, вратио је списе предмета Привредном суду у Нишу, да би се најпре решио сукоб надлежности између Основног суда у Лесковцу и Привредног суда у Нишу. Затим, да је тужба поднета 29.04.2014. године и да је ревизијски цензус у време подношења тужбе износио 100.000 евра, а да је одредбом члана 23. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку, који је ступио на снагу 31.05.2014. године прописано да првостепени поступци започети пред основним судовима, у којима вредност предмета спора омогућује изјављивање ревизије према одредбама овог закона (40.000 евра) окончаће се пред тим судовима.

Привредни суд у Нишу, уз допис П 654/19 од 18.02.2020. године поново је уступио списе предмета Вишем суду у Лесковцу. У образложењу је указао да нема основа за изазивање сукоба надлежности између Основног суда у Лесковцу и Привредног суда у Нишу, имајући у виду да је основ за уступање предмета Вишем суду у Лесковцу правноснажно решење Привредног суда у Нишу П 654/19 од 12.11.2019. године којим се тај суд огласио стварно ненадлежним и предмет уступио Вишем суду у Косовској Митровици, као стварно и месно надлежном суду и да би сукоб надлежности могао да изазове само Виши суд у Косовској Митровици, чија је надлежност делегирана на Виши суд у Лесковцу, привремено и да је Виши суд у Лесковцу суд који може изазвати сукоб надлежности пред Врховним касационим судом.

Виши суд у Лесковцу, није прихватио стварну надлежност, већ је уз допис П 10/20 од 10.03.2020. године списе предмета доставио Врховном касационом суду ради одлучивања о сукобу стварне надлежности између судова разне врсте. У образложењу је указао, да се Привредни суд у Нишу није могао огласити стварно ненадлежним након што су му уступљени списи предмета од стране Основног суда у Лесковцу, већ да је једино могао да изазове негативан сукоб надлежности и списе предмета доставио Врховном касационом суду ради решавања сукоба надлежности.

Врховни касациони суд је одлучујући о насталом сукобу стварне надлежности, на основу одредбе члана 22. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, 49/13 - УС, 74/13 – УС, 55/14, 87/18 и 18/20), а у вези одредби члана 30. став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18 – УС, 87/18 и 88/18 - УС), утврдио да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Виши суд у Лесковцу.

Тужба је поднета 29.04.2014. године Основном суду у Косовској Митровици. Предмет тужбеног захтева је повраћај зајма у укупном износу од 9.349.172,80 динара.

Одредбом члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова је прописано, да, привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних

привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, као и кад је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства.

Одредбом члана 43. став 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 88/17, 27/18, 73/18, 67/19 и 6/20) је прописано, да, делатност високог образовања обављају високошколске установе: 1. универзитет; 2. факултет, односно уметничка академија у саставу универзитета; 3. академија струковних студија; 4. висока школа и 5. висока школа струковних студија. Одредбом става 9. овог члана је прописано, да, на оснивање и рад високошколских установа примењују се прописи о јавним службама, уколико законом није другачије уређено.

Одредбом члана 1. Закона о јавним службама („Службени гласник РС“ број 42/91, 71/94, 79/05 и 83/14) је прописано да, јавном службом у смислу овог закона сматрају се установе, предузећа и други облици организовања утврђени законом, који обављају делатности, односно послове којима се обезбеђује остваривање права грађана, односно задовољавање потреба грађана и организација, као и остваривање другог законом утврђеног интереса у одређеним областима. Одредбом члана 15. став 1. овог закона, да, установа је правно лице. Одредбом става 2. овог члана, да, установа се уписује у судски регистар кад надлежни орган управе утврди да су испуњени услови за почетак рада и обављање делатности који су утврђени законом. Одредбом става 3. овог члана, да, уписом у судски регистар установа стиче својство правног лица.

Према томе, у конкретној ситуацији није испуњен субјективни услов, као ни објективни услови за заснивање стварне надлежности привредног суда из одредбе члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, јер обе парничне странке нису привредни субјекти, већ правна лица, чија је делатност високо образовање, због чега је за поступање у овом предмету стварно надлежан Виши суд у Лесковцу, на основу одредбе члана 23. став 1. тачка 7. Закона о уређењу судова.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић